

hetsrådet gjorde krav på største delen av Østpreussen, en del av Pommern til Oders munning og en del av Schlesia. Og det hevdet at bare en slavisk folk kan redde Polen fra nye ulykker.

Den polske regjeringa i London svarte øyeblikkelig at det polske frihetsrådet i Moskva er ulovlig. Det består av en samling "ergjerrige, ukjente kommunister" som ikke har noen forbinnelse med det polske folket. Selv hevdet de at de hadde en glimrende organisert undergrunnsbevegelse i Polen.

Her står påstand mot påstand. Visst er det at der er en sterk polsk undergrunnsbevegelse, og den har kjempet sammen med russerne bl.a. ved Lvov, og polakker under general Berling kjemper sammen med den røde armé.

Sovjetregjeringa har på oppdrag av utenrikskommisariatet sendt ut følgende erklæring: "Under sine seierrike framstøt har sovjettroppene nådd statsgrensen mellom Polen og Sovjetunionen. Sovjettropper sammen med den polske armé er gått over Bug og har overskredet den polske grense og rykket inn på polsk territorium. Derved er befrielsen av det polske broderfolk begynt. Sovjettroppene er rykket inn på polsk område for å ødelegge Hitlers krigsmaskine og befri Polen og gjenopprette et uavhengig, sterkt og demokratisk Polen. Sovjetregjeringa erklærer at den betrakter krigsoperasjonene på polsk område som operasjoner på en vennligsinnet, alliert stats territorium. I samband hermed erklæres at den ikke på polsk område vil opprette sin egen siviladministrasjon og har derfor henstillet til den polske befrielseskomite å slutte en overenskomst mellom sovjetregjeringa og den polske administrasjon i de befriide områder. Sovjetunionen vil ikke tilegne seg noe av Polens territorium og erklærer at krigsoperasjonene utekommende er diktert av militær nødvendighet for å hjelpe det vennligsinnde polske folk å befri seg fra de tyske okkupanter. Sovjetregjeringa gir uttrykk for den faste overbevisning at broderfolkene i Sovjetunionen og Polen kommer å sluttføre befrielsen av Polen fra de tyske erobrere og skape ei polsk-russisk samarbeider."

//////

I - Frankrike

er det få forskyvninger på frontene, men kampene er ualminnelig harde og blodige. Tyskerne forsvarer seg hardnakket. Vedvarende skoddet vår har hindret de allierte i å utnytte flyet. For øyeblikket er der en ny alliert offensiv under oppseiling. De går fram ved Caen og St. Lo, men det er ikke noen ordentlige meldinger derfra ennå. Størst interesse samler seg om maquis-styrkene, den franske undergrunnsbevegelse. Den er 3-doblet i det siste og har fått store våpenforsyninger. 8.000 tyskere er drept i åpen kamp mot dem.

I - Italia

står de allierte i Pisa. Da de tok den delen av byen hvor det skjeve tårnet og katedralen befinner seg, var disse uskadd, men tyskerne bombar derer nå byen fra høyden nordenfor. De allierte har renset sydbrekken av Arno til 30 km. fra Firenze. Nord for Ancona beleires byen Ostra. Også her gjør partisahene utmerket innsats.

I - Stillehavet

har de allierte tatt Saipan. Dette framkalte regjeringskrise i Tokio. Det ble de militære sjefene som overtok, en fra hæren og en fra marinen. Dette betyr nok en skjerpelse av krigen. Amerikanerne er dessuten gått i land på Guam og på øya Tinian mellom Saipan og Guam. De truer dermed Filipinene.

Hjemmefrontens ledelse har sendt ut et krav til landets lensmenn om å hjelpe ungdommen så den ikke blir arrestert for å ha unndratt seg arbeidsmobiliseringen. Den som medvirker til at ungdommen blir arrestert vil bli dømt og straffet av landets lovlige myndigheter. De kan straffes etter loven om å yte hjelp til fiende under krig.

VVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVV
V
V A N D O G S A N D L I N G V
V
VVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVV

1.

Nr:8.

Oktober 1944.

Finnlands sak.

Det var før krigen almindelig ... ikke o... det finnko demokrati, og o... det "de okratiske grunnynet som bandt de 5 nordiske staterne sammen." Det bør vel nu være klart for de fleste at en slik opfatning var feilaktig. I et land, hvor radikale arbeiderpartier har vært forbudt siden fjerde krig, - i et land hvor en fyller fengslene med politiske fanger, i et land, hvor en liten reaksjonær klick behersker det politiske liv, - der er det nonsens å henvise at det hersker et demokratisk styremøtt.

Det var et nækkert diktatur so... var Finnlands styreform i både krigsreno. Landets reaksjonære ledarklikk fryktet alle radikale politiske idéer, ideer, som hvis de kunne få grobunn i folket, og bli utsatt i handling, ville trus med å ødelegge grunnlaget for det herskende diktatur. - Det var denne frykt som bestemte diktatorenes innstilling overfor Sovjet avholdt, - og det var denne frykt som til slutt drov dem inn i krigen mot naboland i øst. Med utgangspunkt i den fiendlige innstilling som enni sett igjen hos mange finner etter tsar-Russlands undertrykkelse av deres fedreland, - ble det politisk uviftende finske folk overvasket av en fløm av patriotisk propaganda. Krigen ble betegnet so... "et lite fredsskjerende land" forsvarska p... mot en aktsyk stor ekts brutale overfall. - Og mange bude i og utenfor Finnland lot seg berøre av en slik definisjon.

Etter Tysklands overfall p... Sovjet, klarte begrepene etter - hvort... en ble klar over at russerne hadde fryktet for at Finnland og Polen og Baltici skulle bli opprørte for at tykk overfall Sovjetunionen. En forsto at russerne hadde hatt det beste politiske overblikk, at en bare der hadde først få hvilken fare nazistiske representerte, Sovjet ville sikre seg bedre forsvarsposisjon i nord og vent enn de so... skjriste i 1939. Takket være bl.a. disse bedre forsvarsposisjoner klarte russene å holde Leningrad, Moskva og Stalingrad. Takket være sitt "overfall" på Finnland - Polen og Randstatene har sovjet klart å de... op for nazi-Tysklands styrler, - og bidra sent til å befri Europa fra det nazi... stiske terrorvolden. Derfor var - i 1939 - som idag, Sovjets kamp... vår kamp... - mens Finlands kamp var Tysklands kamp, - var reaksjonens kamp, - De finske ønskhouere s... i nazi - Tyskland, bolverket i alle demokratiske idéer, og i alle sosiale idder. Det betraktet; med rette, - nazi Tyskland, so... reaksjonens forsvarer og det var naturlig at de... god gløde tok inot en slik virkenbror og kjørte side o... side med ham.

Før Finnlands reaksjonære ledarklikk, ville tykk seier betyr en ytterligere forsterking av dens politiske makt, - en ytterligere knibbling av alle demokratiske rettigheter, - det ville ha betydd seier for den finske reaksjon, en et tykk nedslag betyr at den okrati og... kan bli virkeligjort i Finnland, - det betyr at det kan bli mere enn en platt frase når det lyder "at hele det finske folk står bak regjeringen". Sovjets militære makt har tvungen Finland til å kapitulere, - og det var betingelse. Idag står det finske folk i kamp mot sine virkelige fiender - den tyske reaksjon, og det ser ut so... at det setter noe inn på å befri sitt fødeland.

Men bare det finske folk bli instann til å føre kampen videre,

ETTERKIRGS PLANERING

Roslag av Alva Myrdals bok. - utg. av forlaget
for Informationsbyrén mellanfolkligt Samarbeid
før fred og Världsserling før fred.
Stockholm 1944.

2.

- slik at det etter at tyskene er fordrevet, kan skaffes seg bødere økonomiske og sociale k.r., - at det kan kjøres frem et virkelig demokrati. Om den karen blir "Finnlands sak", da blir Finnlands sak vår sak.

-- v --

Tysk mangel i drivstoff.

Det har vært oppsikt at tyskene berlaglegger på lagre av olje og bensin hos landhandlerne i Vestfold. De understeg ikke for mye til 5 liter pr. spenn. På fallende pr. også selv de minste tanklekterne som kommer til Oslo. De vante til dør kan ikke være mer farlige med paravener som kan sikre dem mot mindfare. Tyske biler kjører næsten alle med vedgass. Grunnen er selvsagt. Tyskene mangler drivstoffer, og presser fram selv det minste kvarntur. Det er vår plikt å sørge for at de får tak i vinst mulig. Et tapt oljefat kan bety meget. Vi kan i denne forbannelsa gjengi denne posisjonen fra Hei frontens ledelse:

Til knottprodusentene.

Drivstoffsituationen for økkjonsaksjonen her i landet er nytterst ørker. Tilførselen av drivstoff utenfra stopper opp, og de tyske lagre av bensin og olje innen landet er blitt sterkt innesket av de mange vellykkende sabotasjehandlinger. - I begynnelsen av denne måned rekviserte økkjonsaksjonen 165 000 hl. generator-knott. Den her i disse dager forlengt ytterligere 550 000 hl. Dessuten skal Vinmonopolets lagre av sprit, ca. 850 000 liter + en overveiende del av den løpende spritproduksjonen donatureres og brukes til motorbrensel. På bakgrunn av dette er en løsning kommet fra Landbruksdepartementet av 25. august om en adgang for flere til å begynne fremstilling av generatorknott. - Det er varetaket for enhver at drivstoffene er av avgjørende militær betydning for tyskene. De knottfabrikatorne som i sin tid ble anlitet for tilfredsstille vesentlig norske behov, er ikke klar over den endrede situasjonen. Det er enhver produsents og forhandlere plikt å sabotere tyske leveringer i størst mulig utstrekning, og da den annen side sørge for at transporten av matvarer, brensel etc. til den norske befolkning kan fortsette. - Nystartning av knottfabrikker, eller utvidelse av produksjonen i de fabrikker som er igang, er forbudt! De som bryter denne parole vil i nær fremtid få et alvorlig oppgjør med norske myndigheter.

Før ytterligere forverre drivstoffsituationen for tyskene, har norske patrister i den seneste tid antatt og ordnet en rekke knottfabrikker. Særlig i Vestfold har øksjonens vært vellykket, og da mest den mest landets største knottfabrikk, nemlig Treschows. -

VITENSKAFF.

All britiske vitenskapsmann arbeider i en eller annen form for at de allierte skal vinne krigen. Britisk vitenskap er 100% mobilisert, dels i selve krigens tjeneste, dels i etterkrigstidens tjeneste, - dels hjelpe til med å skape den nye verden vi hoper å kunne bygge opp etter krigen. De vitenskapsmannene som er sluppet vokk fra det okkupert Europa, er også med i dette arbeidet, og de er til stor hjelp og støtte.

-- v --

Den kjente svenske psykolog Alva Myrdal har nottopp gitt ut en meget interessant, liten bok om etterkrigsplaneringen. - Forfatterinnen sitter innomend kunnskaper og innsikt og en senn rikdom av offisielle og faktiske opplysninger om alt det som planlegges i etterkrigstidens f.v.r. De allierte nasjoner vet at verdien må stå godt og sikkert rustet for å møte fredslutningsens mange problemer. Planleggingen for etterkrigstiden pågår for full dyp i alle de allierte landene. "De nævnte statene er også med i arbeidet."

Det blir nødvendig å ta virkelige krafttak i den internasjonale politikken, om verden skal komme i平衡 igjen etter fredslutningen. En må stile mot en overnasjonal ordning, og den må settes i verk så snart som råd er etter krigen.

Internasjonale hending og kreditt kommer til å bli bostatt av løpende internasjonale forhandlinger mellom statlige organer.

Utenrikspolitikken kommer til å spille en dominerende rolle i alle land. Det blir praktisk og fordelaktig, ja nødvendig med overstatlige organer for pengesaken, internasjonale kapital-bevegelser, overstatlige samfunnsordninger av de enkelte landene, og videre med overstatlige maskinerier for konjunktur-politikk, jordbruks-politikk o.s.v.

I den historiske epoken vi ser i omning etter krigen, får ikke verden råd til å løse enkelte stater fritt stenge seg ute fra fellesansvaret eller isolere seg økonomisk eller forbøde angrepskrig mot naboen.

Amerikernes republikanske leder, Wendell Willkie, sier i sin politiske suksessbok "One World" at verden holder på å bli en enhet. Krigen nogen utviklingen. Den internasjonale tiden begynner. Hver stat må innta en forpliktende holdning overfor verden. Vi blir tvunget til å leve nærmere hverandre, en dette synet mester vanskor på vegen. Nettopp når statssammenslutningene til større enheter er på trappen og blir naturlig i verdenshusholdningen, øker behovet for selvhvelde i den enkelte staten, i det enkelte folket. Men denne ønsken må overvinnes. Det enkelte folket må være villig til å gi slipp på litt av folkesuvereniteten til fordel for overstatlige overenskommelser. Det internasjonale idealist vi skal kjempe for, må få karakteren av et verdensdemokrati.

Unmiddelbart etter krigen får vi en overgangsperiode av rent midlertidig art og struktur, den man kaller til for å år (Rehabilitation Period, Cooling-off-period, Transitional Period).

En må rekke med okkupasjonen av fiendtlendene og hurtig avveining, samtidig som demobiliseringen av de allierte træsene pågår. Sivilt forvaltningssystem, medisinske og sosiale hjelpeorganisasjoner sendes straks til de ulykkelige landene. De skal organisere gjennopbygningen, men det skal svært mulig skje i samarbeid med landets egne innbyggere, og suksessivt gi helt over til dem.

Det er denne uniddelbare aksjonen, som mest er på tapetet nå. Vi har to hoved-problemer: 1) Nædhjelp og 2) Gjenoppbygning (Relief og Reconstruction). Det gjelder i gå forsiktig, klokt og oljestisk fram og ikke gjøre opp igjen feilene fra 1918. Det opphørte krigshusholdningen kl. 11 f.m. 11 november. Det førte til et horlig kaos.

Nun nå har vi lært at krigføring, nedforsørging og fredsorganisasjon må gå snidig over i hverandre. Det betyr selvområde opplese dje eksisterende samarbeidsorganisasjonen og så starte pånytt for å bygge opp en verden basert på papirer mens Europa og Asia sulter.

Det er forskjellige organisasjoner, som kan ta på seg en del av det nødvendige arbeid i begynnelsen. Folkeforbundets helseaksjon i Amerika, Folkeforbundets økonomiske og finansielle seksjon i U.S.A. Det internasjonale arbeidsbyrå i Montreal og flere.

Så må land og leidenskinriet settes i gang. Her er det framforut verdens rikeste land, Amerika, som får ta hovedansvaret og de tyngste løftene. Det må lenes "til enhver i henhold til behovet fra enhver, i henhold til tilgjengen."

De respektive landene har opprettet egen rekonstruksjonsdepartementer eller komitéer.

Så her vi de inter-allierte samorganisasjonene, først og fremst U.N.R.R.A., som forresten mest blir en humanitær og sosial hjelpeorganisasjon på brodt grunnlag.

De landene, som har sikker kreditt, søker å ha førstehjelplinjen liggende ferdig til fredsklokkenes kimer. Norge, f.eks. søker inn millioner hver dag, her de nødvendige varene for 2 mndrs. behov, seikkler, m.m. Etter alt og klar og medisin. I annen omgang kommer kull, kraftfor, råvarer for levsviktig industri også gjødning, maskiner og råvarer som er nødvendige for å bringe industri og økonomisk liv inn i fredens normale bøner.

Tonnasjen blir det springende punktet i den første tiden. En etterkrigsplaneringen omfatter alle transportproblemer, og gjelder videre jordbruks- og gjenoppbygning, folke-ærneringen og folkehelsen, forråd og lagring av varer o.s.v.

Administrasjonen i de okkuperte landene blir problematisk. Norge og Holland kan nok greie seg selv, men i Frankrike og Polen trengs isifill rådgivende eksperter utenfra. I Tyskland er forholdene så spesielle at en ikke kan si noe sikkert og hvordan det kommer til å gå. Men det er meningen at okkupasjonsmaktene myndigheter og autoriteter skal forsøke å få kontakt med eventuelle demokratiske krefter i folket.

Denne eller følgende hjelpeaksjonen er vel og bra, men blir bare slag i liften, om den ikke leder til at de forskjellige landene gradvis gjennopretter sin egen økonomiske og produktive kraft. Dødperioden etter krigen må gjøres kortest mulig, og i det moderne økonomiske livet finnes ressurser, som gir oss rott til optimisme på dette feltet.

Ut av kaos skal så vokse et varig fredelig samarbeid mellom folkene, et samarbeid basert på forskjellige naturlige verdensunioner. Den nasjonale plnhusholdningen må avleses av en overnasjonal plnhusholdning. "Vi må innse at vår egen velstann avhenger ikke av gode økonomiske forhold i andre land som deres velstann avhenger av vår, sier Cordell Hull." De som vinner krigen må tenke på hele verden. Det kan ikke mer bli noen privilegerte nasjoner. Vi i De forente stater er ikke mer hærfolk enn de tyske nazister er", sier visepresident Wallace.

Et av grunnprinsippene for rekonstruksjonen i verden må bli å øke kjøpekraften!

De internasjonale problemene må løses, om freden skal kunne vinnes. Planene er der, og intressen og goodwillen. Vi får håpe at også ovnene til å løse oppgavene er der, så verden kan risse seg igjen.

Nette' snører seg sammen om Tyskland. Hver dag som gir, fører de allierte hærene nærmere seieren. Tyskland har tapt krigen, det er bare spørsmål om når og hvorledes det skal få nederlagget. Med et gjennombrudd i Siegfriedlinja kan krigen være slutt. Sjøl om tyskerne kan tenkes å ville sette seg fast langs Rhinen, så er dette både en svikke og framfor alt lengre forsvarslinje, der de alliertes tekniske overlegenhet vil komme bedre til sin røtt. Det er mot denne bakgrunn at kampene om Siegfriedlinja blir så spennende. Kampene langs denne linja har fått preg av stillingskrig.

Men dette forhindrer ikke at det har vært ført overraskende og dramatiske operasjoner. Dristigst var de alliertes kjempeossige innsats med flybarne styrker i Holland. Derved sikret de seg kontroll over de store elvene som renner gjennom landet. Styrkene ble sluppet ned på strategisk viktige punkter og vanskligheten ble da å oppnå forbinnelse mellom de forskjellige styrkene. Tyskerne samlet sammen store styrker og klarte på fra alle kanter. Likevel lyktes det for de allierte å opprette en korridor som gikk fra Eindhoven over Rinwegen til bortimot Arnhem, der den nordligste av de flybare styrkene var. At tyskerne ikke klarte å klare korridoren av ved grunnen, viser best hvor svakhet den tyske her er. Etter tallrike resultatløse angrep måtte de gi opp. I stedet koncentrerte de seg om å knokke de britiske styrkene ved Arnhem, på nordkysten av nedre Rhinen. Hvis de allierte hadde fått fast for her, ville de kunnet også holde Vestvollen. Desverre klukte tyskerne i fordrive de allierte styrkene fra Arnhem. Mange britere falt her, men deres offer var ikke forgjenges. Ved å holde Arnhem, hadde de allierte fått tid til å trygge korridoren til nord for Rinwegen. Hadda de allierte kunne gjøre bruk av havnen i Antwerpen, ville utfallet av kampen om Arnhem utvilkjent blitt et annet. Men tyskerne behøvde innlebet ved Scheldemunningen. Da har sluttet havet inn over markene og skapt seg gode forsvarsposisjoner. Øya Walcheren er av nogen stor viktighet. Allierte fly har derfor bombardert dikene og øya slik at vatn har ødelagt mange av de tyske stillingene der.

Nord og syd for Aachen, stanger amerikanerne seg fram gjennom befestningene i Siegfriedlinja. Tyskerne forsvarer seg hardnakket. Det er antakelig samme slitteknikken de allierte bruker her som de brukte ved El Alamein, ved Caen og andre steder. De tvinger fienden til kamp, og sliter rett og slutt opp de tyske reserver. I løpet av de 7 dagene offensiven ved Aachen har stitt på regn, men at de tyske styrkene er blitt skiftet ut tre ganger. Kampene foregår næsten midtvægs mellom Aachen og Kln.

Lenger syd; her det vert harde kamper ved Metz og Nancy. Noen vesentlig forandring av fronten har likevel ikke funnet sted. Situasjonen preges av oppladningen til storangrep. En forløper for dette er antakelig de riste døgns øvre luftangrep mot Tysklands rustningsindustri og sambandslinjer. Antallet fly varierer fra 2000 - 3000 pr. døgn. Blant de mål som er rammet er Dortmund-Ems kanalen som forbinder Industriområdet Rhur med resten av Tyskland. Kjøpeangrepene har bl. a. til følge at alle administrasjonsbygg blir ødelagt. Ransjoneringskontorer, fordelingsentraler osv. m.m. har ikke fungeret, og vnydigheten viser fullständig øvervikten. Under slike tilstanner kan de mange millioner utenlandske arbeidere få sin store sjangør til å risikynne Tysklands fall.

ITALIA - Her er Goher-linja gjennombrutt. Rimini er tatt, og de allierte er på vei mot Po-slettet. Bologna er det førti tielt her.

BALKANFRONTEN - Her er Ungarn i brennpunktet. De russiske styrkene er nasjert opp langs hele den rumenske grensa. Etter at Arad falt, fikk de gode opprørssjefene, og nå er offensiven kommet i gang for alvir. Fjella er for det meste passert, og slettelandet

Det er denne upiddeligeaksjonen, som mest er på tapetet nå. Vi far to hoved-problemer: 1) Nedhjelp og 2) Gjenoppbygning (Re-lief og Reconstruction). Det gjeller å gå forsiktig, klokt og ol-estisk fram og ikke gjøre opp igjen feidene fra 1918. Det opphørte krigshusholdningen kl. 11 f.m. 11 november. Det førte til et horlig kaos.

Nen nå har vi lært at krigføring, nødforsørging og fredssorg-ansasjon må gå snidig over i hverandre. "Det betyr selvmord å opplese de eksisterende samarbeidsorganisasjonar og så starte pånytt for å bygge opp en verden basert på papirer muns Europa og Asia sulter."

Det er forskjellige organisasjoner, som kan ta plas seg en del av det nødvendige arbeid i begynnelsen. Folkeforbundets helseaksjon i Genève, Folkeforbundets økonomiske og finansielle sekSJON i O.S.A. Det internasjonale arbeidsbyrå i London og flere.

Så må land og bærekraftsamtaket settes i gang. Her er det fremforalt verdens rikeste land, Amerika, som får ta hovedans-varet og de tyngste løftene. Det "tilnes" til enhver i henhold til behovet fra enhver, i henhold til tilgangen."

De respektive landene har opprettet eigne rekonstruksjonsop-arterenter eller komiteer.

Så her vi de inter-allierte særorganisasjonene, først og fremst U.N.R.R.A., som forresten mest blir en humanitær og sosi-al hjelpoorganisasjon på brodt grunnlag.

De landene, som har sikker kredit, søker å ha førstehjelpon liggende ferdig til fredsklokkenes dager. Norge, f. eks. som scil-ler inn millioner hver dag, har de nødvendige varene for 2 måneder. behov, scikkelse. Det er mat og kles og medisin. I annen organg kommer kull, kraftfor, råvarer for livsviktig industri også, gjø-dning, maskiner og råvarer som er nødvendige for å bringe indu-stri og økonomisk liv inn i fredens normale baner.

Tonnasjen blir det springende punktet i den første tiden. Den-sterkriegsplanneringen omfatter alle transportproblemer, og gjel-ler videre jordbruks- og gjenoppbygning, folke-ærneringen og folke-helsen, førråd og lagring av varer o.s.v.

Administrasjonen i de okkuperte landene blir problematisk. Norge og Holland kan nok greie seg selv. Men i Frankrike og Polen trengs i allf. til rådgivende øksparter utenfra. I Tyskland er for-holdene så spesielle at en ikke kan si noe sikkert om hvordan det kommer til å gå. Men det er meningen at okkupasjonsmaktene myndigheter og autoriteter skal forsøke å få kontakt med eventu-elle demokratiske krefter i folket.

Denne eller andre hjelpeaksjonen er veldig bra, men blir bare slag i liften, om den ikke leder til at de forskjellige lan-dene gradvis gjennoppretter sin egen økonomiske og produktive kraft. Døperioden etter krigen må gjøres kortest mulig, og i det moder-ne økonomiske livet finnes ressurser, som gir oss rott til optimisme på dette feltet.

Ut av kaos skal si vokse et varig fredelig samarbeid mellom-folkene, et samarbeid basert på forskjellige naturlige verdens-unioner. Den nasjonale økonomien må avleses av en over-nasjonal plan-husholdning. "Vi må innse at vir egen velstann av-henger ikke mye av gode økonomiske forhold i andre land som der-es velstann avhenger av vår, sier Cordell Hull." "De som vinnerk-krigen må tenke på hele verden. Det kan ikke mer bli noen privi-ligerte nasjoner. Vi i De forente stater er ikke mer hørfolk enn de tyske nazister er", sier visepresident Wallace.

Et av grunnprinsippene for rekonstruksjonen i verden må bli å øke kjøpekraften!

De internasjonale problemene må løses, om freden skal kunne vinnes. Pltnene er der, og interessen og goodwillen. Vi får håpe at også ovnene til å løse oppgavene er der, så verden kan reise seg igjen.

KRIGS OVERVIRKNING
Nette smører seg sammen om Tyskland. Hver dag som gir, fører de allierte hærene nærmere seieren. Tyskland har tapt krigen, det er bare spørsmål om når og hvorledes det skal få nidestøtet. Med et gjennombrudd i Siegfriedlinja kan krigen være slutt. Sjøl om tyskerne kan tenkes å ville sette seg fast langs Rhinen, så er dette både en svakere og framfor alt lengre forsvarslinje, der de alliertes tekniske overlegenhet vil komme bedre til sin rett. Det er mot denne bakgrunn at kampen om Siegfriedlinja blir så spennende. Kampene langs denne linja har fatt preg av stillingskrig. Men dette forhindrer ikke at det har vært ført overraskende og dramatiske operasjoner. Dristigst var de alliertes kjemperessige innsats med flybare styrker i Holland. Derned sikret de seg kontroll over de store elvene som renner gjennom landet. Styrkene ble sluppet ned på strategisk viktige punkter, og vanskligheten ble da å oppnå forbinnelse mellom de forskjellige styrkene. Tyskerne samlet sammen store styrker og klente på fra alle kanter. Likevel lyktes det for de allierte å opprette en korridor som gikk fra Eindhoven over Nieuwegen til bortimot Arnhem, der den nordligste av de fly-bårne styrkene var. At tyskerne ikke klarte å klonne korridoren av ved grunnen, viser best hvor svakhet den tyske hær er. Etter tallrike resultatløse angrep måtte de gi opp. I stedet koncentrerte de seg om å knokke de britiske styrkene ved Arnhem, på nordsiden av nedre Rhinen. Hvis de allierte hadde fått fast for her, ville de kunnet også heile Vestvollen. Desværre klarte tyskerne å førdrive de allierte styrkene fra Arnhem. Lange britere falt her, men deres offer var ikke forgjenges. Ved A høle Arnhem, hadde de allierte fått tid til å trygge korridoren til nord for Nieuwegen. Haddé de allierte kunne gjøre bruk av havnen i Antwerpen, ville utfallet av kampen om Arnhem utvilsomt blitt et annet. Men tyskerne behørs k-er innledd ved Scheldemunningen. De har sluppet havet inn over mar-kene og skapt seg gode forsvarsposisjoner. Øya Walcheren er av noget stor viktighet. Allierte fly har derfor bosatt dikeøya øya slik at vann har ødelagt mange av de tyske stillingene der.

Nord og syd for Aachen, stanger amerikanerne seg fram gjennom befestningene i Siegfriedlinja. Tyskerne forvarer seg hardnakket. Det er antakelig samme slitetekniken de allierte bruker her som de brukte ved El Alamein, ved Caen og andre steder. De tvinger fienden til kamp, og sliter rett og slett opp de tyske reservor. I løpet av de 7 dagene offensiven ved Aachen har stett på regn, men at de tyske styrkene er blitt skiftet ut tre ganger. Kampene foregår nå nesten midtvægs mellom Aachen og Keln.

Lengre syd; har det vært harde kamper ved Metz og Nancy. Noen vesentlig forandring av fronten har likevel ikke funnet sted. Situasjonen preges av oppladningen til storangrep. En forløper for dette er antakelig de sist degnas øvere luftangrep mot Tysklands rustningsindustri og sambandslinjer. Antallet fly varierer fra 2000 - 3000 tr. døgn. Blant de mål som er rammet er Dortmund-Ems kanalen som forbinder Industriområdet Rhur med resten av Tyskland. Kjempesangrepene har bl. a. til følge at alle administrasjons-bygg blir ødelagt. Råsjoneringkontorer, fordelingskontorer o. s. m. holder på fungere, og myndighetene mistet fullstendig oversikten. Under slike tilstanner kan de mange millioner utenlandske arbeid-ovo få sin store sjangse til å raskynne Tysklands fall.

ITALIA - Her er Goher-linja gjennom brutt. Rimini er tatt, og de allierte er på vei mot Po-sletta. Bologna er det første målet her.

BALKANFRONTEN - Her er Ungarn i brennpunktet. De russiske styrkene er nærmest over langs heile den rumenske grensa. Etter at Arad falt, fikk de gode opprørssjørider, og nå er offensiven kommet i gang for alvor. Fjella er for det meste passert, og slettelandet

vil tillate en mer bevegelig krigføring. Samtidig som en del av de russiske styrkene er trøngt inn i Ungarn fra Rummen, og nodd fra til 135 km. fra Budapest, har andres styrker gått over Donau inn i Jugoslavia. En del av disse siktene må trenge inn i Ungarn over den jugoslaviske grensa. En annen styrke søker å avskjære jernbanen Belgrad-Nisch. Lykken dette vil de tyrkiske divisjonene i Hellas bli avskjæret, for dette er den eneste jernbanen da her igjen. Russerne arbeider med Titos frinckarer. Arsjall Tito holler kontinenten av Jugoslavia. Bl. . . holler han 3 til av grensa mot Ungarn. - De tyrkiske troppene i Balkan er i en farlig situasjon, og den er ikke blitt lettere etter at britiske styrker er gått i land i Albania og Grækenland. Nesten hele Peloponnes er befridd, og Korint er den eneste byen av betydning tyrkernes har igjen her. Og syens i Egeerhavet følger en efter en. Bl. de største kan nevnes Ytilene, Chios og Leros. Tyrkernes søker å dra seg nordover Macedonie, men det er lite rimelig at de får gjennomfert rettrotten for jugoslaverne og russerne har avskjæret den siste jernbanen.

FOLKEN - Her har kampene høiest vort ført om fjellpassasjene i Karpatene. I Karpatene er den polske oppstanden blitt slitt ned, etter en høitemodig og ulik kamp, som varte i 9 uker.

I Randstatoen har russerne i løpet av et par uker erobret Estland. 3 oktober falt Døgo og etter at Kurssandene i Øsel er tatt kan det ikke være mange dager før denne øya er erobret. Dermed vil russerne ha ko troll over Rigabukta. I Ltvil ligger tyngdpunktet i kysten vest for Sjekl. Russene har her sitt 1te gang en stor offensiv som er rettet mot øya.

I FINNLAND - er det heftige krøller mellom tyskere og finner i
Torne og Norr. Tyskernes har forsøkt seg der, og har ført fram
en divisjon med artilleri og antiluftskyts. De har bodd i flere
byer. Det synes no finnene er de styrkeste. De siste meldinger
gir ut på at finnene har erobret Levi. Større skader av finnene flykt
ninger er ikke kommet til Sverige. Fra Torne er det kommet 27 000. Ved
nordishavet har russene gått til Angren syd for fiskerhavna
med 4 divisjoner.

I STILLEHAVET -nærer de allierte seg Filippinene. De har fått fot på Palaugruppen som ligger ca. 900 km rett øst for Filippinene. I stedet for å orobro de japanske basene en etter en, har Amerikanerne valgt å hoppe forbi dem. De sli dermed i måse seg ut i kamp der deres tekniske overlegenhet ikke kan nyttiggjøres. Jungelkrigen blir nemlig en kamp mellom mot menn, og det blir alltid kostbart. I stedet har de allierte skaffet seg et nettverk av støttepunkt på øyene, og de hopper stedig nærmere Japan. Planen er også i isolerte de japanske styrkene på øyene, og ventet til angrep på forråd som har blitt og rykdes her knokket da. Den japanske krigflåten stikker ikke ut. Japanerne vil ikke sette den inn før de er sikre på å ha fordelektige farvann ved beskyttelse fra flybasor på land. Flåten er framleis intakt, og er en viktig faktor i slaget om Stillehavet.

ÜBÅTIRIGEN - her vi ikks hørt noe til på langt. Det ko var dols av at de modernes peileapparatene har gjort det lettere å lokaliserer ubåtene. Men dols ko mer det av at ubåtsesene i Brøst og Lorient er sett ut av spillet. Tyskerne er blitt nødt til å se seg om etter nye baser, og Bergen er utpekt. Typisk for tysk sentralitet er at de har gått i gang med å bygge ubåthangarer inne i byen for å finne beskyttelse mot bombing bland sivilbefolkningen. Ubåtene, er framles et svært farlig våpen at de ikke angriper der de er å finne, og det er troppen til angrepet på Bergen som kostet så mange nordmann livet.

ÅND OG HANDLING

Nr. 10

November

1944

Befrielsen av Norge er begynt.

. Det er alltid følt før et land når krigen velter inn over det med all sin vondskap og ødeleggelse.

Nå er Norge blitt krigsskueplassen, og pikjenningen er ikke blitt mindre ved at tyskerne bruker den brente jords taktikk og prøver å lage en ørken av de områder de ikke klarer å holde. De svir av heimene uten tanke på hvad det har kostet av slit å bygge dem opp. Men om krigshandlingene går hardt ut over det fattige landet vårt, bører vi det bedre nå enn i 1940. For nå er det befrielsen som kommer. 4 1/2 år har tyskerne utsuget oss, knuget oss lett sine sadister uhemmet få fengsle og plage vare beste folk. Nå kommer snart dagen da vi kan puste fritt og hver kan sove trygt fra Lindesnes til Kirkenes.

Da russerne hadde tatt Kirkenes holdt Kong Håkon en tale, der han bl.a. sa:

Min regjering traff for en tid siden, med mitt samtykke, en avtale med den sovjetrussiske regjering for det tilfelle at russerne i sin kamp mot tyskerne skulle komme inn på norsk område. Denne situasjonen foreligger nå. For å bekjempe vår felles fiende er russiske styrker rykket inn i Norge. Det er mig en særlig glæde å kunne meddele at norske tropper vil ta del i disse operasjoner. Sovjet-Russland ble også angrepet av Tyskland og de kommer nå som våre allierte. Etterhvert som krigshandlingene tillater det, vil norsk administrasjon og norsk rettspleie bli innført i fullt omfang. Militære og sivile embetsmenn er utpekt av min regjering for å samarbeide med russerne for å lette overgangen til norsk administrasjon.

Vi har sett tallrike tegn på den sovjet-russiske regjeringens og det russiske folks sympati for vårt folk. Det er enhver nordmanns plikt å vde vår sovjet-russiske allierte mest mulig støtte.

Nord Norges befolkning har vist den samme faste holdning som resten av landet, og jeg vet at den fortsatt vil vise denne holdning og den disiplin som er nødvendig. Jeg bringer den min takk for trofasthet og fedrelandssind nå når vi tillitsfullt kan si at befrielsen er begynt. Den siste fasen kan bringe vanskeligheter og ofre, men scieren nermor seg dag for dag.

Noske siville har alt ydet russerne uvurderlig hjelp. Kongen sa at det er enhver nordmanns plikt å hjelpe sovjetrusserne mest mulig. Det er ikke bare vår plikt, det er også vårt største ønske å gjøre vårt ytterste for å bli fir så fort som mulig. Men det gjeller om å forberede seg.

Vi minner om de råd vi fikk fra de alliertes overkommando om hvad vi kan gjøre under krigshandlinger.

Etter som russerne rykker frem blir propagandaen i de tysk-kontrollerte avisene mer og mer hysterisk. N.S. folk skjølver i buksene, og det de tygger ihop i avisens, virker som rene nøds-skrik. Men lat dem skrike. Vi hilser russerne som våre befriere og forbereder oss på å yte dem og de andre allierte, all mulig hjelp.